

Skyggeuniversitetet

BRIT BERGGREEN

Å skulle stå som faglig leder for et interfakultært Senter for kvinneforskning, er en svimlende oppgave når man tar seg den frihet å tenke over hva det innebærer. Som ny i stillingen kan det være av verdi å ta vare på de umiddelbare reaksjonene før rutinen gjør en hjemmeblind.

Senter for kvinneforskning har et vidt mandat som både supplement og korrektiv til det øvrige universitetets samtlige fakulteter. For hver ny innsikt i kvinners levkår og livsløp, må også bildet av mannen justeres. Dermed gis det nye rammer for forståelse som må drøftes i de ulike disipliner og skaffes plass gjennom inkorporering i de aktuelle disipliners forsknings- og undervisningsprofil, teori- og metodedanelse. Ideelt sett.

Den tverrdisiplinære plasseringen kvinneforskningen har i universitetssamfunnet kan aldri gis den (relative) roen som kan falle over et institutt som formidler og forsker innenfor en mer etablert disiplins rammer og studieplaner. Her ved Senteret er det en stadig gjennomstrømming av hovedfagsstudenter og forskere fra forskjellige fag, og det kommer gjester fra forskjellige land. Med disse kommer erfaringene inn i en interdisiplinær pott. Fra den hentes elementer som kan virke utfordrende på andre fags selvforståelse.

Etter nærkampen med den daglige arbeidssituasjonen der alle fag og alle politiske utspill voktes, var det at ordet *skyggeuniversitet* begynte å spinne rundt i hodet. Vårt *Casa Nostra* i *Kjøkkensjefenes Hus* der Ullevålsveien og Pilestredet møtes, er som et miniatyruniversitet satt på benken i den forstand at ikke noe av det som formidles herfra er formelt meriterende for dem som leser, hører og noterer ved forelesninger og seminarer. Her holdes det øye med det regjerende universitet og dets studieplaner og faglige virksomhet for å sikre at

kjønnsperspektivene ikke skal slippe unna de faglig ansvarshavende.

Og hva er egentlig tanken bak Senter for kvinneforskning? Det ble opprettet i den annen kvinnesaksbølge som kom om lag hundre år etter den første kvinnesaksbølge som sikret kvinner retten å begynne på universitetet. Den første retten var ikke tilstrekkelig. Kvinners erfaringer og historie skulle også hentes fram og bringes inn i fagene. En likestillings- og rettferdighets-tanke lå bak dette.

Den første kvinnesaksbølge begynte blant det sosiale sjikt av damer der de gifte kvinnene var fruer og døtrene var frøkner. Under på rangstigen var det madamer og jomfruer, og under der igjen koner og piger. Den første kvinnesaken var en damesak, og de første kvinnene til å innta universitetet var damer. Den *dame* som lenge og utrettelig kjempet kvinnesaken var Camilla Collett. Hun bar i seg erindringen om andre tider, da kvinnene hadde mer verd og deltok i det sosiale liv. Dette vender hun tilbake til mange ganger, og i *Amtmandens Døttre* er temaet kommet inn som et minne om «vore

gemytlige aftenselskaber med damer tilbords - "Med fulde glas og sangens raske toner", veg pladsen for «dinerer og soiréer og matinéer og gouterer og Gud ved, hvad det altsammen hed.» Selskapskikken var blitt påvirket av «hoffets hyppige nærværelse», er forklaringen.

Helga Maria Hernes har berørt 1800-tallets baksmell for kvinnene i *Staten - kvinner ingen adgang* (1985). «...deres intellektuelle og kulturelle stilling ble alvorlig undergravd fra omkring 1820 til 1830, da høyere utdanning ble institusjonalisert og formalisert og kvinner ikke

FORTS. NESTE SIDE

FORTS. FRA SIDE 1

fikk adgang til utdanningsinstitusjonene. I 1832 kom den første loven som uttrykkelig nektet kvinner å stemme ved valg.»

Nå glemmes det lett at kvinner og menn av de jevnere lag var likestilt langt ut i århundret idet ingen av dem hadde stemmerett. Uretten føltes der søster og bror fikk så ulike fremtidsprospekter, som i den «dannede» overklasse.

Det var damesaken som drev frem alle kvinners statsborgerlige rettigheter. Grovinnndelingen i kvinner og menn må ikke tilskrive sosial og geografisk variasjon ut fra representativitetskrav. Under NAVF-konferansen *Viten-Vilje-Vilkår* minnet Gerd Bjørhovde om at kvinner ikke bare er kvinner, men rotfestet i klasse, nasjon og etnisk tilhørighet. *The New Republic* for 5. oktober 1992 har en artikkel som raljerer over en amerikansk kvinneforskerkonferanse som tok for seg forskjellige gruppers særbehov som «jødiske kvinner, jødiske lesbiske kvinner, asiatisk-amerikanske kvinner, afrikansk-amerikanske kvinner, gamle kvinner, fysisk funksjonshemmede kvinner, tykke kvinner og kvinner hvis seksualitet befinner seg i en overgangsfase». Det heter videre: «Ingen av gruppene viste seg å være stabile: gruppen av tykke delte seg i homofile og heterofile fraksjoner, og de jødiske kvinnene oppdaget at de var dypt atskilt: noen erkjente at de var jødiske mens andre forsøkte å komme seg over det.» (Christina Hoff Sommers: «*Sister Soldiers: Live from a Women's Studies Conference*»)

Det jeg slutter meg til her er ikke noen agitasjon for å tilskrive at det finnes mange slags virkeligheter, eller at disse virkelighetene ikke skal synliggjøres gjennom forskning. Derimot slutter jeg meg til at på vitenskapens arena er en todeling i kvinner og menn komplisert nok, og strategisk sett tilstrekkelig i lang tid fremover. Fraksjonering og debatt må foregå i form av vitenskapelig terminologi og regelverk og i tilslutning til vitenskapelige skoler.

Fra benken ved vårt skyggeuniversitet holder vi øye med det regjerende universitetet. Vi føler ansvar for å ivareta kjønnspektiver og rekruttering av det underrepresenterte kjønn i fagmiljøer der det er påfallende ujevn representasjon. Vi har det ikke perfekt, men noterer gjerne gevinster. Vi har et innpass i de meriterende instanser ved å være representert i styringsgruppen for semesterfagene *Kjønn og samfunn* og *Kjønn og kultur*. Fra vår benk har vi også notert oss at det er kommet en kvinnelig rektor. Det føles som en kjempeseier. Gratulerer, LucySmith!

Senterets planer for våren 1993

BRIT BERGGREEN

Senterets vårprogram er som ofte ellers lagt opp i samarbeid med krefter og instanser utenfor huset. Ellen Key-forelesningene er ett eksempel på slikt samarbeid. En annen serie forelesninger er på tale under arbeidstittlen "Blir det ikke bare prat?" Det er en oppfølging av høstens forskerkurs "Kjønn, retorikk og historie", og det skal gå over seks ganger i februar og mars. Vi ønsker å se hvor kvinners meninger dannes og endres. Finnes det en kvinnelig «diskurs» og hvor kan den søkes?

Vi sikter oss inn mot to konferanser, én til høsten, den andre våren 1994. Forarbeidet til disse skal foregå til våren, i form av arbeidsmøter. Innenfor NAVF-programmet *Seksualisert vold* er det søkt om midler til arbeidsmøter som tar opp forholdet mellom forskeren og «de utforskede». Hva gjør slik forskning med forskerens egen sinnsro og holdninger? Hva skjer inne i forskere i møtet med voldsofre eller voldsutøvere, og hvilke problemer knytter seg til formidling av slik innsikt og erfaring? I slekt med dette, men knyttet til uviljen mot å vite, og konsekvensene av slik viten er temaet for en planlagt konferanse høsten 1993. Den tar sikte på å aktivisere faggrupper som normalt ikke arbeider med denne problematikken, og vil rette seg mot f.eks. statsvitere, media- og massekommunikasjonsforskere, språk- og litteraturvitere, kunsthistorikere og fagene innenfor instituttet for kultur og samfunn. En sesjon er tenkt viet etikk. Vi signaliserer dette her, for at interesserte kan tenke over saken.

Videre regner vi å arbeide med kjønnspektiver på etnobotanikk. Det er prosjektert som et samarbeid med Det norske institutt i Athen, og det er allerede etablert kontakt med greske miljøer som vil samarbeide. Både religionshistorie, folkloristikk, farmakologi og medisinsk historie er naturlige innfallsvinkler. Også her er det søkt om midler hos NAVF.

Vi håper, i samarbeid med *Nettverket for forskning om menn* å få treffe og høre den amerikanske sosiologen Michael Kimmel. Han omtales som en «feministisk» forsker, som blant annet har stilt seg kritisk til Robert Bly's «mytopoetiske» bevegelse. Blys bok *Iron John* har, som mange vil vite, vært gjenstand for stor oppmerksomhet på

grunn av sin sentring om et mytisk-masculint bror- og fadderskap.

Professor II ved Senteret, Gro Hagemann har vært i Sverige høsten 1992. Fra våren av kommer hun til å ha sin andel av programvirksomheten ved Senteret gjennom seminarserien *Kjønnes møte med det moderne*.

Kjønnspektiver på arkeologi har vært annonsert tidligere. Vi håper stadig på Margaret Conkey. Hun kunne ikke komme i høst, men kanskje til våren. Hun har skrevet *Engendering archaeology, women and prehistory*, og er et stort navn. Det er også Ruth Hubbard, biolog og pioner innen den naturvitenskapelige kvinneforskningen i USA. Stikkord til hennes kompetanseområder er blant annet bioteknologi, gen- og reproduksjonsteknologi, vitenskapsteori og etikk. Hun vil trolig komme til våren. Også filosofen Alison M. Jaggar er en sannsynlig gjest, og trolig semesterets siste. Hold av litt tid omkring pinse. Det er da hun kan komme.

Minibulletine 1/93 med Senterets program, vil bli sendt ut i løpet av januar.

Kvinneforskningen og kvinnene i forslag til statsbudsjett 1993

FRIDE EEG-HENRIKSEN

Statsbudsjettet er viktig lesning også for kvinneforskere og kvinner i forskning. Jeg vil kommentere årets budsjettforslag, som i skrivende stund ennå ikke er vedtatt av Stortinget, og legge vekt på forslagene i KUFs budsjett.

NFR og EF-satsing

Årets statsbudsjett er preget av to store nye saker innen forskning og utdanning: Opprettelsen av Norges Forskningsråd fra 1.1.93 og forskningssamarbeid mellom EF og EFTA som følge av EØS-avtalen. At det er mulig med kraftige omprioriteringer om det er politisk vilje til det ser vi når vi finner 290 millioner avsatt på Kirke- utdannings- og forskningsdepartementets (KUFs) budsjett til forskningssamarbeid inkludert kontingent til deltakelse i EFs tredje ramme-program for forskning. En vesentlig del av veksten i bevilgningen til Norges forskningsråd skyldes økte bevilgninger til dette. Holder vi det utenom, blir det en liten realnedgang. Om dette signaliserer en framtidig nedprioritering av forskningsrådets rolle i forhold til institusjonene står det ingenting om i proposisjonen. Hvis så er tilfellet, gir det nye utfordringer for kvinneforskningen, som har hatt en sterk støtte-spiller i og viktige ressurser særlig fra NAVF men også fra NORAS.

Kvinneforskning og miljøforskning

Økningen i satsingen på miljøvernforskning har vært meget sterk de siste årene. Nå kommer imidlertid en nedgang i forhold til i fjor. Totalt er det foreslått 448 millioner til miljøvernforskning i 1993. Det er slående at satsingen på miljøspørsmål i hele utdannings- og forskningssystemet får en samlet omtale i KUFs budsjettforslag på over fire sider. Jeg mener at likestilling og kvinneforskning har samme overordnede, altomfattende og utfordrende karakter og er like viktig på alle nivåer av forsknings- og utdanningssystemet som miljøforskning. Det er imidlertid i KUFs budsjett vanskelig å lese noe om satsingen på kvinneforskning ut av budsjettet både i tekst eller tall. I budsjettforslaget finner vi f.eks. at i avsnittet om høyere utdanning nevnes sentrene for miljø og utvikling og innen forskningen nevnes satsing på miljøforskning i forsk-

ningsråd og forskningsinstitusjoner. En egen omtale av sentrene for kvinneforskning, NAVFs sekretariat for kvinneforskning, programmer for kvinneforskning glimrer imidlertid med sitt fravær. Kvinneforskning er rett og slett overhodet ikke omtalt i budsjettforslaget til KUF.

Kvinner

Hva står så om kjønn eller kvinner ellers i dette budsjettforslaget? Hovedinnledningen nevner kjønn i forbindelse med lik rett til utdanning uten å knytte noen konkrete tiltak til det. Utover dette finnes ett kvinnespesifikt tiltak i forbindelse med tiltak for økt studiegjennomstrømming. Det finnes videre en formulering om at en må særlig prioritere tiltak som kan rette opp den skjeve kjønnsfordelingen i vitenskapelige stillinger og en formulering om at «*Departementet reknar med at tilhøva blir lagde til rette for at kvinner kan velje ein forskar-karriere*».

Resultatorientering

Det er en relativt ny tendens at midler nå holdes tilbake av budsjettammen for senere å bli tildelt institusjonene etter visse produktivitetskriterier. Min umiddelbare reaksjon er at dette er en skremmende utvikling. Men skal det først være slik, kunne vi kanskje snu denne «teknikken» til vår fordel: Be om at midler holdes tilbake av rammen for senere tildeling ut fra om en har klart å få til visse kvinnespesifikke tiltak? Det er også viktig for oss å insistere på at kvinneperspektiver må inn i alle former for studie- og veiledningsforbedrende tiltak og stimulerings tiltak forøvrig.

Uteksaminerte hovedfagskandidater

Kvinner er tenkt på i forbindelse med ekstra tildeling av ressurser til veilederne for uteksaminerte hovedfagskandidater -

10.000 kroner for menn og 15.000 for kvinner. Universitetet i Oslo får trolig åtte millioner for dette i 1993.

Midlene skal anvendes til «formål rettet mot de lærere som står for veiledningen av kandidatene». Pengene skal imidlertid ikke benyttes til økt lønn/honorar til de ansatte. Vi bør reise en diskusjon hva som kommer ut av anvendelsen av disse midlene på denne måten. Hva blir midlene brukt til når de tildeles individuelle veiledere? Reiser? Er det dette vi trenger? Vil en differanse på 5000 kroner for å veilede kvinner ha noe å si for at veilederne legger seg ekstra i selen på å «få fram» kvinner? Er det ikke større behov for kompetanseoppbygging for veilederne i nettopp det å veilede? Er det ikke behov for å bevisstgjøre veilederne om kvinnelige studenter spesielle behov for oppmuntring, oppfølging? Er det ikke et behov for midler for å hyre inn eksterne veiledere med kvinneforskningskompetanse? Jeg vil gjette på at kvinnelige hovedfagsstudenter ofte må utenfor instituttene for å finne kompetente og interesserte veiledere. Trolig skjer det også mye skjult og uformell veiledning gjennom at kvinnelige studenter interessert i kvinneforskning må søke hjelp i tillegg til hovedveileder. Instituttene må gis et klarere og særskilt ansvar for å følge opp sine kvinnelige studenter og forsker-rekrutter og hindre at de faller fra.

Doktorgradskandidater

Ordningen med premiering utvides i 1993-budsjettet til doktorgradskandidater, og tildeling er da på 50.000 kroner pr. hode. For Universitetet i Oslo vil dette utgjøre 7-8 millioner kroner i 1993.

Her kunne jeg tenkt meg en kjønnsdifferensiering på samme måte som for hovedfagskandidater. Med samme fordelingsnøkkel som for hovedfagskandidatene

FORTS. NESTE SIDE

FORTS. FRA SIDE 3

hovedfagskandidater. Med samme fordelingsnøkkelsom for hovedfagskandidatene skulle forslaget da kunne bli 60.000 for kvinnelige doktorgradskandidater, 40.000 for mannlige. Men også her trenger vi en diskusjon om hva som er den best mulige anvendelsen av midler av denne størrelsesorden.

Stimuleringspott for studiegjennomføring

100 millioner kroner holdes tilbake av budsjettammen for universitetene og vil fordeles senere ut fra økning i antall avlagte eksamener. Fordelingskriterier skal lages i samråd med lærestedene. Her er det viktig å påpeke at en burde kunne legge inn kvinnespesifikke kriterier, det står det ingenting om nå.

Studieforbedrende tiltak på 20 millioner. Herskal institusjonenes skyte inn samme beløp. UiO mottok her 5.31 millioner i 1992. Her står det heller ikke noe om kjønn, det burde det gjort.

80 nye stipendiatstillinger foreslås for 1993. I tidligere års budsjetter har det stått noe om favorisering av kvinner. Det bør inn også nå. I tillegg kunne jeg tenkt meg å foreslått øremerking av stillinger til kvinneforskning.

Skjev kjønnsfordeling skal rettes opp

I det generelle kapitlet om høyere utdanning står det at en må særlig prioritere tiltak som kan rette opp den skjeve kjønnsfordelingen i vitenskapelige stillinger. Dette er ikke understreket når de konkrete tiltakene nevnes, som f.eks. personlig opprykk til professor. Som tidligere år burde en her hatt direkte formuleringer om at

dette skal fremme likestilling, ellers drar mennene igjen fra kvinnene i andel i professorater. En viktig eneste grunn til at kvinnene har økt sin andel av professorene de senere årene skyldes dette. Framlegg om professorater inkludert omgjøring av amanuensisstillinger for å styrke prioriterte fagfelt, kunne også trengt en eksplisitt formulering om favorisering av kvinner og kvinneforskning.

Kvinner må kunne velge forskerkarriere

I kapitlet om forskning står: «Departementet reknar med at tilhøva blir lagde til rette for at kvinner kan velje ein forskarkarriere». Dette roper også på utdypning og konkrete forslag til tiltak. f. eks. i forhold til forskeropplæringen. Vi bør gjenta at den ikke må få for stramme tidsrammer, men at de må kunne legges opp f.eks. som organiserte deltidsløp og at en må kunne få forlenget rekrutteringsperioden mer enn det er anledning til nå. For en del kandidater kan det synes som om de nye doktorgradsprogramene kan inneholde for lite valgfrihet. Kvinneforskningens utvikling av teori på tvers av fagdisiplinene bør sikres ved at sentrene for kvinneforskning og liknende tverrfaglige enheter og programmer må f.eks. kunne supplere fakultetenes tilbud med doktorgradsutdanning i egen regi, f.eks. organisert som nasjonalt eller nordisk samarbeid.

Videre står det i KUFs budsjettforslag at forskningsrådene har gående en rekke program og prosjekt som Norges forskningsråd må føre videre. Det listes opp hvilke i NAVF det gjelder. Men kvinneforskningprogrammene er ikke nevnt. Er de for små? De burde i det minste omtales samlet (Grunnleggende kvinneforskning,

seksualisert vold). Under NORAS står det at likestillingsprogrammet er videreført i velferdsstatsprogrammet. Det dreier seg om lite midler sammenliknet med det som gikk til likestillingsprogrammet. Blir det ikke gjort noe spesielt finnes det ikke tter 1993 egne kvinneforskningprogrammer utenom *Seksualisert vold*.

Utfordringer

Å sikre kvinneforskningen både gjennom egne programmer, gjennom andre forskningsprogrammer og på andre måter er en utfordring for kvinneforskningen framover. Dette er blant de mange spørsmål som ble tatt opp på den forskningspolitiske konferansen NAVFs sekretariat for kvinneforskning arrangerte 3. og 4. november. Det vil bli laget en rapport fra konferansen, som kan bestilles fra Sekretariatet, Sandakerveien 99, 0483 Oslo.

Studentgruppe i startgropa

Ei studentgruppe ved Senter for kvinneforskning er i ferd med å etablere seg. Det betyr at jenter fra forskjellige fakulteter og ulike fagtrinn kan få et åpent forum for samtale, debatt og tilegnelse av kunnskap. Vi ønsker oss et «rom» hvor vi kan samles om hverdagslige problemer som knytter seg til å være kvinne og student, og dessuten arbeide tverrfaglig med feministisk teori og metode. Samtidig vil Senteret kunne få et bindeledd til resten av universitetet og dessuten få en rolle som kunnskapsformidler og informasjonsskilde til kunnskapshungrige og nysjerrige studenter.

Vi tar sikte på å møtes fast en gang i måneden, i en åpen seminarform. Noen

ganger inviterer vi folk utenfra, andre ganger kan vi bruke ressurser som finnes innen-

for gruppa. Det er mange som jobber ut fra et kvinneperspektiv i mellomfags- og hovedfagsoppgaver (og altfor ofte er det bare sensor som får innsyn i det som skrives). Enda flere har erfaringer som jente og student i hverdagen, erfaringer som kan gjøre mye konstruktivt om de deles med andre.

Det første møtet blir onsdag 27. januar 1993 kl. 19.00 på Senter for kvinneforskning. Da vil vi forsøke å legge en strategi for vårsemesteret: Hvilken form skal gruppa ha? Hvilke tema skal vi arbeide med?

FORTS. FRA SIDE 4

ha? Hvilke tema skal vi arbeide med? Hvem kan vi tenke oss å invitere til å holde foredrag eller seminarinnlegg? Er det noen av oss som holder på med oppgaver det kan være aktuelt å legge fram i studentgruppa?

Det overordna målet med det første møtet blir altså at vi konstituerer oss. Da vil det være naturlig å drøfte idéene om å møtes i et slikt forum. Vi kan la disse spørsmålene stå som en overskrift for møtet: Hvor har vi vært? Hvor går vi nå? Er vi en ny generasjon med jenter som ikke kjenner oss igjen i det de etablerte feministene sier om å være kvinne? Tar vår jentegenerasjon avstand fra kvinnebevegelsen fordi vi ikke kjenner oss igjen i den? Hvordan preger det oss at vi er kvinner av i dag? Finnes det fellestrekk - for oss som studenter? - for oss som jenter/kvinner i hverdagen? Spørsmålene er mange. Svarene finnes kanskje ikke. Men det er viktig at vi diskuterer dem. Da vil vi bedre kunne forstå vår egen virkelighet, og dermed stå sterkere som kvinner.

Ta kontakt med Bente Engh eller Tiril Knudstad ved Senter for kvinneforskning hvis du er interessert eller det er noe du lurer på. Eller bare møt opp! Velkommen skal du være!

Prosjekt- og kompetanseoversikt

Senteret har nylig gitt ut en prosjekt- og kompetanseoversikt for høsten 1992. Den beskriver Senterets aktiviteter og presenterer forskere, hovedfagstudenter, ansatte og andre tilknyttede personer. I tillegg beskriver den forskernes prosjekter, emner, fagtilknytning og tidsrammer. Oversikten er beregnet på journalister og andre interesserte i og utenfor universitetsmiljøet. En tilsvarende oversikt for vårsemesteret 1993 vil bli ferdig i februar. Kryss av i rubrikken på baksiden dersom du er interessert i å få tilsendt noen av dem gratis.

Kvinneforskningen og elektroniske nettverk

Kartlegging av E-mailadresser og kvinneforskningslister

FRIDE EEG-HENRIKSEN

Er datamaskinen din koplet til stamnettet - UNINETT- Universitetets internasjonale datanett? Da har du muligheten for å sende elektroniske beskjer til andre (kvinne)forskere.

Den nordiske kvinneforskningskoordinator Solveig Bergman holder på med en kartlegging av kvinneforskeres mailadresser. Send navn, adresse og E-mail-adresse til hennes mailadresse SBERGMAN@finabo.abo.fi eller til Solveig Bergman, Åbo Akademi, SF-20500 ÅBO, Finland

Det er også mange muligheter for å bli med i faglige diskusjoner gjennom elektroniske postkasser, lister og konferanser. Vi vil oppfordre kvinneforskere til å bli med på dette - det er ikke bare for mannlige dataentusiaster. Det er spennende og enkelt å bli med. Ved Senteret er vi foreløpig noen få som med glede og interesse følger med f.eks. i WMST-L (Women's Studies List) - en liste for forskere, bibliotekarer og andre som arbeider med kvinneforskning. Studenter nevnes ikke spesielt, men de er deltakere i diskusjonene. Både kvinner og menn er med, hovedtyngden av deltakerne i USA og Canada. Deltakerne spør etter og kommenterer litteraturvalg for undervisning, forskning og innkjøp til bibliotek og audiovisuelt materiale. Feministisk pedagogikk og konkrete problem som oppstår i undervisningssituasjonen tas opp. Idéer og problemer ved oppbygning og planlegging av nye studier på ulike områder og nivåer luftes. Listen inneholder også informasjon om stipend, ledige jobber, konferanser og call-for-papers. Joan Korenman er ansvarlig for listen. Du blir medlem gjennom å sende en mailbeskjed til LISTSERV@UMDD.UMD.EDU og skrive

SUBSCRIBE WMST-L og ditt eget fornavn og etternavn. Du får raskt svar tilbake om at du er blitt med og beskjed om hvordan du kan hente informasjon om hva du skal gjøre for å sende og motta beskjer. En betingelse er for at delta er naturligvis at du har fått en elektronisk postadresse og er tilknyttet UNINETT. Spør den dataansvarlige ved din institusjon.

En ny liste heter Feminism in/and Science and Technology. For å bli med her må du skrive litt om hvem du er og hva du driver med til FIST-request@hamp.hampshire.edu. Det kan ta litt tid å få svar og bli med her, men vær tålmodig.

FEMECON er en liste for kvinner med interesse for feminisme og økonomi. Jean Shackleford organiserer listen og medlemskap tegnes ved å skrive SUBSCRIBE FEMECON-L fornavn etternavn til MAILSERV@BUCKNELL.EDU

Er du interessert i andre lister, ta gjerne kontakt med undertegnede på mailadresse frideh@ulrik.uio.no eller Maria Grønroos, informatiker ved Institutet för kvinnoforskning ved Åbo Akademi. Mailadresse mgronroos@abo.fi.

Utover åpne lister kan du lettvin kommunisere privat med andre kvinneforskere verden over på e-post. UNINETT har et DIRECTORY, et elektronisk e-post adressearkiv hvor du kan søke etter e-post adresser på dine kontakter og andre kan søke etter deg. Skriv HELP til can500@ve.uio.no og du får en brukerveiledning.

Undervisning med kvinneperspektiv våren 1993

For neste semester har vi fått følgende opplysninger om undervisning med kvinneperspektiv ved Universitetet i Oslo. Se forøvrig vårens forelesningskatalog for nærmere opplysninger om tid og sted og for eventuelle endringer i undervisningsopplegget.

SV-fakultetet

Sosiologi

Mellomfag. Temaområde IV: Familie, sosialisering, og kjønn. *Familie, kjønnsroller og nærmiljø*. Førsteamanuensis Tone Schou Wetlesen. Første gang onsdag 20. januar.

Spesialseminarer for cand. sociol., cand. polit., og mag. art.: *Sosialiseringsbetingelser i småbarnsfamilier*. Tone Schou Wetlesen. Første gang mandag 18. januar.

Sosiologiske kjernebegreper belyst ved stadier av familie og generasjonsforhold. Professor Gunhild Hagestad. Første gang uke 22. mars

Workshop: Alder, kjønn og livsløp. Professor Gunhild Hagestad. Fredag 23. april.

Kjønnspektiver på sosiologi. Professor Karin Widerberg. *Workshop i forståelser av kjønn*. Mandag 25. januar.

Forskerutdanning dr. polit. kurs, hovedfagsstudenter og andre interesserte: *Klasse og kjønn - mot en høyere enhet?* Karin Widerberg. Torsdag og fredag 18. og 19. mars. Påmelding til Karin Widerberg innen 10. mars. Nærmere opplysninger sendes deretter til deltakerne.

Ellen Key - en skjult kvinnelig klassiker? Ola Stafseng. Seminaret arrangeres i samarbeid med Senter for kvinneforskning, for dr. polit og hovedfagsstudenter. Seminaret vil også være av interesse for hovedfagsstudenter på litteraturvitenskap og idéhistorie. Se Forelesningskatalogen og Minibulletin 1/93 for nærmere opplysninger.

Pedagogikk

Hovedfag, fordypningsdel. Prosjekt/ungdom, kjønn og modernitet. Førsteamanuensis Monica Rudberg. Første gang mandag 18. januar. Annenhver uke.

Sosialantropologi

Valgfritt hovedfagkurs etter feltarbeid: *Etnisitet, kjønn og klasse. Gender Imagery in Latin America*. Førsteamanuensis Marit Melhuus. Første gang fredag 19. mars.

HF-fakultetet

Folkloristikk

Grunnfag. *Kvinneperspektiver og folkloristikken*. Førstekonservator Birgit Herzberg Johnsen.

Litteraturvitenskap

Mellomfag. *Kjønn og modernitet*. Stipendiat Jørgen Lorenzen.

Hovedfag, mastergradsseminar. Emnekrets: *Kjønn og lesning*. Professor Irene Iversen tar opp forholdet mellom feministisk litteraturteori og resepsjonsteori eller (på amerikansk) "reader-respons"-teorier, dvs. teorier om lesning som menings-skapende aktivitet. Videre er det meningen å drøfte arbeidene til høstens foreleser Anette Kolodny, som har skrevet om utfordringene for en feministisk litteratur historieskriving. Dessuten er den svenske litteraturkritikeren Eva Adolfsson invitert som gjesteforeleser. Hun fikk kritikerprisen for essaysamlingen *I gränsland* i 1991, og vil forelese om kvinnelige forfatters plass i modernismen, ut fra Moa Martinson og Marguerite Duras.

Nordisk språk og litteratur

Hovedfagsseminar. *Amalie Skram og modernitetens framvekst*. Professor II Irene Engelstad.

Prosa av islandske kvinner etter 1970. Universitets lektor Siguborg Hilmarsson.

Kultur og samfunnsfag

Tverrfaglig undervisning for hovedfagsstudenter.

Kjønn og modernitet. Emner fra de siste 300 års kulturhistorie. Professor Gro Hagemann og førsteaman. Liv Emma Thorsen. Gjeste forelesere: Trond Berg Eriksen, professor Irene Iversen, førsteamanuensis Monica Rudberg og Henrik Kaare Nielsen. Første gang 27. januar.

Det juridiske fakultetet

Institutt for offentlig rett

Avdeling for kvinneverett

Professor Kirsten Ketcher foreleser 16 timer i EF-rettens regulering av likebehandling og likelønn mandager og torsdager i vårsemesteret. Første gang 25. januar på seminarrommet, Hemsens, Tullinsgt. 4c, 0166 Oslo.

Undervisningen er arrangert i blokker, med særlig sikte på at studenter fra Universitetet i Tromsø og Bergen skal kunne delta. Alle er velkomne. Interesserte bes ta kontakt med vit. ass Annelene Svingen ved Avdeling for kvinneverett, tlf. 02 11 25 00 innen fredag 15. januar 1993.

I tillegg får vi opplyst at følgende publikasjoner har kommet i Working Papers in Women's Law til avdeling for kvinneverett: Tove Stang Dahl: *«Why so few Female Criminals? Theories of Female Crime»*. Marit Halvorsen: *«The Role of Women in Building Democracy in Europe: Theory and Practice»*.

Jane Wesenberg: *«Norwegian Women's Law: Its History, Purpose, Method and Content»*.

Kirsti Strøm Bull: *«The Housewife's Position under Tort Law»*.

Det har også kommet to kvinneverettslige publikasjoner i Offentlig retts skriftserie (Universitetsforlaget) som kan kjøpes fra Akademika, Karl Johansgt. 47, Oslo. tlf. 22 42 54 50.

Kristin Robberstad: *«Fornærmedes rettsstilling ved behandling av erstatningskrav i straffesak om overtredelse av straffeloven §§ 192-196: Bistandsadvokatorordningen»*. Else Anette Grannes: *«FN-Konvensjonen om å avskaffe alle former for diskriminering mot kvinner og dens praksis, med en hovedvekt på praksis i forhold til utvalgte afrikanske land»*.

Spurven på ørnens panne

BRIT BERGGREEN

Senter for kvinneforskning har et bibliotek, og med jevne mellomrom kommer tilvekstlistene. En av årets mest omtalte bøker, Susan Faludi's "Backlash: The undeclared war against women" (New York 1991) kom til biblioteket i sommer, og skal være gjenstand for interne kollokvier på huset. Det er en av de mest omtalte og refererte nyere bøker med nedslående perspektiver på kvinnes stilling.

I mellomtiden har vi imidlertid sett en ny baksmell i USA, denne gangen i kvinnesakens favør. Flere demokratkvinner, blant dem en svart er valgt inn i Senatet, det ble et kvinnes valg. Med Hillary Clinton og Tipper Gore som president/visepresidentfruer fra 1993, og med den politiske profil deres president/visepresidentmenn har, bør det bli skifte av vindretning. Mange syntes de hadde fått nok etter senatshøringene i Anita Hill-saken, og mange syntes at retten til å velge selv i abortsaker var for verdifull til å bli satt på spill. Nå har folket talt. Faludis bok kan leses ut fra en lysere sinnsstemning.

Kvinneforskningen henter utvilsomt inn en mengde litteratur på engelsk, eller i oversettelse fra engelsk. Bøker på eller fra andre språk er i mindretall. Fremdeles er vi i Norge svært språkmektige, og om ikke bøker på tysk og fransk er det som hyppigst gripes til, har vi lett tilgang til bøker på dansk og svensk, og får direkte og indirekte inn impulser utenfra som påvirker og ofte danner dokumentasjon og modeller i norskbasert forskning. Dette kan lede oppmerksomheten bort fra våre egne kvinne- og kjønnsforskere.

Verdens blikk er rettet mot Norge når det gjelder kvinners stilling. Også når det gjelder kvinneforskning. Harriet Holter og Berit Ås er navn som verden kjenner. Som den lure spurven som setter seg på ørnens panne for å fly høyere enn alle andre, kan vi i Norge få en bedre oversikt enn de fleste gjennom en vid orientering i faglitterær geografi. Mange har reist og knyttet internasjonale kontakter. Mye forskning av internasjonalt format foregår her hjemme, og våre egne kvinneforskere fortjener særlig oppmerksomhet. Her skal vi presentere et utvalg.

Gro Hagemann er professor II ved Senter for kvinneforskning. Hun har lagt bak seg *Skolefolk: Lærernes historie i Norge*. (Oslo 1992) «At antiage damer tillærerinder

ved almueskolen bliver nu mere og mere almindeligt. Bevæggrunden dertil, tror jeg, ikke er saameget troen på kvindens særegne begavelse for lærerkaldet, som de to omstændigheder, at hun kan undervise piger i haandarbejde og at hun arbejder for en mindre løn end en mandslærer.»

Slik heter det i 1866. I 1887 var «nu alle enige om at kvinderne har en ligesaa nødvendig gjerning at gjøre som mændene», og det var ikke for å få billigere arbeidskraft, men «for at de særegne kvindelige evner kan komme børnene tilgode.» Skolefolk er en bok med mye kvinnesak og kvinneperspektiver.

Vi kan gratulere Ida Blom og hennes medarbeidere med Brageprisen nå i høst for Cappelens kvinnehistorie I-II (Oslo 1992). Den begynner med urkvinnen Lucy og ender med kvinnens stilling i verden på 1980-tallet. God fornøyelse med lesingen! Det er et modig foretak å lage synteser. Vi har all mulig respekt for tiltaket.

Så kan vi merke oss Beatrice Halsaa's *Ingen heksekunst: Håndbok for kommunale likestillingsutvalg*. (Oslo 1989) Den er av verdi som oppslagsbok, men det er også en arbeidsbok til bruk for studiegrupper i likestillingsarbeid. Lisbeth Bang og Ida Hydles (red.) bok *Mishandling og seksuelle overgrep: legensfaglige oppgaver i helse og rettsvesenet* (Oslo 1992) har vært omtalt i BULLETTINE før. Fargebildene bak i boken er sterk kost, men gir innsikt i en praksis det knapt kan finnes tilgivelse for. Den er hard som kan holde tårene tilbake. Det er en modig bok.

Sex i arbeid(et) i Norge (Oslo 1992) er redigert av Marianne Brantsæter og Karin Widerberg. Seksuell trakassering er satt på dagsordenen her. At det handler om makt og avmakt er det grunnleggende tema.

Til sist skal nevnes *Forståelser av kjønn i samfunnsvitenskapenes fag og kvinneforskning* (Oslo 1992), redigert av Arnhild Taksdal og Karin Widerberg. Enten du sogner til det ene eller det andre faget er dette en nyttig bok. Sørg i alle fall for å se i den. Kanskje vil du ha direkte nytte av kapitlene «Teoretisk verktøykasse» og «Praktisk verktøykasse» som de to redaktørene har skrevet til slutt.

I bestrebelsene på å være internasjonalt på høyden, er det ingen dårlig idé å begynne hjemme. Senterets bibliotek har mange fristelser som du er velkommen til å bli kjent med.

Feminisme med amerikansk vind i seilene

DRUDE VON DER FEHR

Jeg har vært på et to måneders studieopphold ved Peirce Edition Project, Indiana University/Purdue University i Indianapolis. Forskningsoppholdet ble finansiert av NAVF, Program for grunnleggende kvinneforskning. Hensikten var å studere giganten i amerikansk filosofi, pragmatikeren Charles Sanders Peirce.

Ved Peirce Edition Project finnes praktisk talt alt Peirce har skrevet i manuskriptform. Mye av dette er aldri blitt utgitt. Etterhvert som hans upubliserte arbeider er blitt kjent, har Peirce-forskningen endret seg radikalt, og mange etablerte synspunkter står for fall. I dette nybrottsarbeidet ville jeg gjerne komme inn med en feministisk stemme. Min oppfatning er at amerikansk pragmatisk filosofi er en lite utnyttet, men lovende kilde til kunnskap for kvinneforskningen. I Amerika har dette synspunktet for øyeblikket vind i seilene. Flere av Peirces etterfølgere (og elever) nyter en fornyet popularitet. Viktige navn her er James and Dewey. Peirce, derimot, er fortsatt regnet for å være «vanskelig» i en amerikansk feministisk sammenheng og derfor ikke så anvendelig. Dette synspunktet vil jeg gjerne være med på å endre. I denne sammenheng har jeg skaffet meg gode amerikanske kontakter og håper på interesse fra norske feminister.

Kvinner sammen

Link

Mannsforskning. Nyhetsbrev for nettverk for forskning om menn

Utenlandske nyhetsbrev:

Europas Kvinder, Kontoret

for Kvindeforskning

NWS - National Woman's

Studies Associations

Issues in women and development

Verdens kvinner

Women of Europe

Women's watch (Iwraw)

I tillegg har vi aviser og annet informasjonsmateriale fra andre sentra for kvinneforskning i både inn- og utland. Ring gjerne på forhånd dersom du er ute etter spesielle tidsskrifter og stikk innom og ta en titt.

Tidsskrifter i Senterets bibliotek

Senteret abonnerer på de mest sentrale tverrfaglige norske, nordiske og internasjonale tidsskrifter og nyhetsbrev samt enkelte fagtidsskrifter. De er alle tilgjengelige (men ikke til utlån) for besøkende på vårt pauserom:

Norske/nordiske tidsskrifter:

Bang

Häftan för kritiska Studier

Kritikkjournalen

Kvinnejournalen

Kvinner i tiden

Kvinnovetenskaplig tidsskrift

Løvetann

Materialisten

NORA (fra 1993)

Ny litteratur om kvinner: en bibliografi

Nyt forum for kvindeforskning

Nytt om kvinneforskning

Nytt norsk tidsskrift

Tidsskrift for den norske lægeforening

Utenlandske tidsskrifter:

Differences

Feminism & Psychology

Feminist Review

Feminist Studies

Genders

Hypatia

International perspectives in public health

Issues in reproductive and Genetic

Engineering

Manushi: a journal about women

and society

Ms. The World of Women

RFR+DRF: Resources for

Feminist Research

Signs: Journal of Women in Culture

and Society

Studies on Women in Culture

Studies on Women Abstracts

The Ecologist

The New York Review of Books

The Woman's Review of Books

Transformations

Women a cultural review

Women and Environments

Women Studies Abstracts

Women Studies International Forum

Norske/nordiske nyhetsbrev

Ammenytt

Kvinder, køn og forskning

Kvinfo kalenderen

Vellykkede feministiske universitetsreformer

ELSE WIESTAD

Både universitetspolitikk og amerikansk litteratur var temaer for professor Annette Kolodny's foredrag, som vakte stor interesse da hun gjestet Senter for kvinneforskning den 21. oktober i år. Den 22.-25. oktober foreleste hun også ved et forskerkurs på Larkollen arrangert av sentrene for kvinneforskning ved universitetene i landet og NAVF.

En forsker har regelfestet rett til å bli bedømt av eksperter innen sitt felt. -For eksempel skal en kvinneforsker bedømmes av forskere med kvinneforskningskompetanse på hans/hennes fagområde, fortalte Kolodny i sitt forskningspolitiske foredrag. Slei-vete uttalelser av mannlige kolleger om kvinner er blitt sjeldnere. Likevel hørte man nylig følgende uttalelse om en kvinne som har brutt ny mark på sitt felt: «Til kvinne å være er hun en ganske god litteraturforsker».

Etter fem år som dekanus har professor Kolodny gjennomført en rekke reformer ved Universitetet i Arizona. Blant tiltakene kan nevnes nedbygging av hierarkiet og utviklingen av nye samarbeidsformer innen og på tvers av faggrensene. En tredje reform er enighet om et forfremmelsesdokument, som blir gjort kjent for alle nytilsatte ved universitetet. Blant kriteriene er foruten skriftlig produksjon også andre typer meriterende innsats, så som videoproduksjon, museumsutstillinger og annen formidling, administrativ kompetanse osv.

Feministisk eksperiment?

I sin dekanperiode har Kolodny arbeidet aktivt for å realisere feministiske idealer innenfor universitetssammenheng. Hun har fått i gang en kritisk dialog med sine fagfeller og arrangert en rekke seminarer om universitetsadministrative og forskningspolitiske spørsmål. -I begynnelsen gjorde jeg en rekke feil, medgir Kolodny om sin første tid som dekanus ved Det historisk-filosofiske fakultetet i Arizona. Hun tok blant annet fatt i den tro at de ansatte virkelig ønsket et feministisk eksperiment. På den tiden var hun kjent som feministisk litteraturforsker, og for sitt kvinnepolitiske engasjement. Hun oppdaget snart at det antatte utgangspunktet var en feil forståelse.

Ekstra omtanke og forberedelse

Annette Kolodny måtte finne sin egen vei inn i den mannlige maktstrukturen. Blant annet oppdaget hun at hun måtte bruke mye mer tid på å snakke med og forberede menn enn kvinner, hvis hun skulle bli hørt. Hun begynte etter vel et år å holde lunsjer eller middager for å forberede kolleger og de andre mannlige dekanene foran møter. -Menn trenger langt mer «ekstra stryking og massering», uttaler hun med humørfyllt alvor, for ikke å fungere som sperrer og skape unødig motstand.

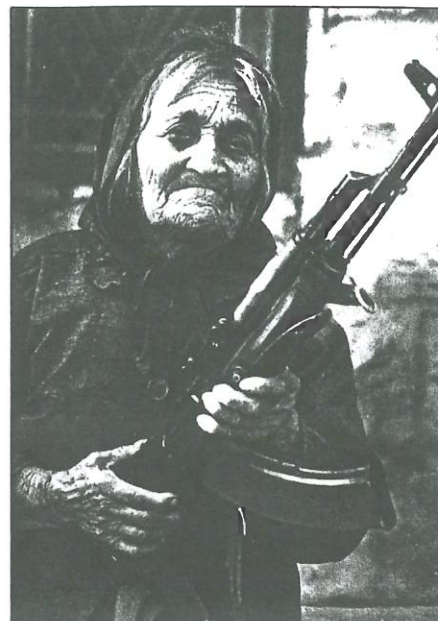
I sin funksjonstid har hun imidlertid også mottatt hat-telefoner. Negative omtaler av henne er blitt sendt blant annet til hennes mor. -I sum har reformtiltakene imidlertid lyktes over all forventning, forteller en annen forsker. Det er skapt et bedre samarbeidsmiljø, gjennomført en rekke pedagogiske og administrative reformer og oppnådd bedre forskningsvilkår.

Overgripende fagstrukturer

Et av samarbeidstilbudene tar utgangspunkt i en «tenke-tank»-modell, der både lærere og studenter medvirker. En av idéene som er gjennomført, er å skape en ny superstruktur på tvers av faggrensene, organisert rundt emner eller problemer forskerne er sterkt engasjert i. Gruppen samarbeider om et overgripende forskningstema ut fra hvert sitt faglige ståsted, eller utarbeider kurs om temaet. Det kan være temaer som komparativ kultur, litteraturteori og språk-teori. Forskeren forblir i sitt fag, men samarbeider i tillegg på et tverrgående nivå, uavhengig av snevre fagbåser. De fleste føler seg dermed mindre faglig truet og alle kan høste fordeler av det.

Språklæring og kulturerfaring

En annen idé gjelder bruk av tekniske hjelpemidler i språkundervisningen.

Språklaboratoriene har fått et bredt sett av hjelpemidler, deriblant video og film. Idéen bak er at språkundervisning mer skal gjøres til kulturerfaring enn til språkdirill. Videoen fører en f. eks. gjennom et museum der studenten selv kan stoppe ved et bilde, stille spørsmål og samtale om det. Læring skal være aktiv kulturopplevelse.

Dans gjennom minefeltet

I sitt forskningspolitiske foredrag medga professor Kolodny under diskusjonsrunden at hun er sliten. Hun har knapt hatt noe privatliv på fem år, kanskje vært én gang på kino med mannen sin. Det faglige arbeidet har hun måttet legge til side, unntatt når hun har knepet av på nødvendig søvn.

Professor Annette Kolodny er kjent for sitt arbeid med kvinnepolitiske spørsmål og amerikansk (feministisk) litteraturforskning. En av hennes ofte siterte artikler er «Dancing through the Minefield: Some Observations on the Theory, Practice and Politics of a Feminist Literary Criticism». (Feminist Studies 6, 1, 1980 s. 1-25).

Kolodny gjestet Universitetet i Bergen 30. oktober. Der holdt hun en åpen forelesning med tittelen: «Letting Go our Grand Obsessions: Reconceiving Frontier Literary History in the Americas». Under foredraget på Larkollen ble en del dokumenter vedrørende endringene ved Universitetet i Arizona sirkulert. De kan fås til selvkost på Senteret. Kolodny's foredrag gjør at NAVFs sekretariat for kvinneforskning vil arbeide for å få henne tilbake til Norge i 93/94, for å holde et intensivt kurs for kvinnelige ledere i universitetssystemet.

Kjønn, retorikk og historie

BRIT BERGGREEN

Kjønn, retorikk og historie var tittelen på et forskerkurs i humanistisk kvinneforskning på Støtvig Hotell, Larkollen i tiden 22.- 25. oktober i høst. Det var arrangert av de tre sentre for kvinneforskning i Bergen, Oslo og Trondheim, og Nettverk for kvinner i forskning ved Universitetet i Tromsø, med økonomisk støtte fra NAVF. Målgruppen var stipendiater og NAVF-forskere.

Formålet var å lære hvordan kjønn kan leses ut av tekster fra forskjellige genre og tidsepoker. «Retorikk» signaliserte at man skulle være spesielt oppmerksom på virkemidlene (de retoriske strategier) ved fremstilling av henholdsvis kvinnelighet og mannlighet. Tidspreget ved de ulike epoker ble gjort til gjenstand for analyse, og endelig ble søkelyset satt på de rent strategiske sider ved formidling, som ved å stille opp mot hverandre retorikk og logikk.

Gjennom forelesninger, filmvisninger, gruppearbeid, diskusjoner og plakattstilling («poster session» til erstatning for presentasjonsrunde) ble vi kjent med kvinneskikkelser fra den teologiske «formor» Julian av Norwich til hele Norges Annie Skau, med den lærde nonne og poet Sor Juana de la Cruz fra Mexico, samt de mer navnløse norske kvinnene fra rettsreferater og bønneskrifter (supplikker) - og endelig ble vi kjent med hverandre.

Hvis det skal være lov å ha det morsomt på forskerkurs, ble fornøyelsen sikret gjennom den melodramatisk westernfilmen *Duel in the Sun* fra 1946, og den bygdenorske *Kristine Valdresdatter* fra 1930, der søljene gliet fra kvinnebarmer og sølvknappene skinte fra karenes vadmelsjakker. Som grunnlag for diskusjon var disse filmene vel egnet. En grunn var kanskje at alle deltakerne hadde en samtidig opplevelse og dermed en lett tilgjengelig felles referanse.

Et kurskompendium finnes tilgjengelig på Senteret for interesserte, til selvkost.

Om villmannen og andre «myke» menn

ELISABET RØR

Nettverk for forskning om menn har i løpet av høstsemesteret arrangert flere møter/dagsseminarer. Hovedtema har vært Robert Bly og den «mytopoetiske» bevegelsen og menns livssammenheng.

Robert Blys bok *Mannen* var utgangspunkt for en debatt, som både har foregått i Klassekampen og på et av nettverkets møter i høst. Øystein Gullvåg Holter, Tord Høivik, Ragnar Næss og Jone Salomonsen har alle skrevet kronikker om boka i Klassekampen. Andre har skrevet anmeldelser av boka (Jørgen Lorentsen i *Kritikkjournalen* og Per Are Løkke i *Nytt om Kvinneforskning*). Spennet i diskusjonen er stort og spennende og det er stor uenighet i lesemåte og tolkning av boka. Hvordan bruker for eksempel Bly myter og eventyret om Jernhans? Synet varierer fra at boka inneholder et beinhardt angrep på patriarkatet (Jørgen Lorentsen) til at den «lett kan brukes som ideologisk arsenal for mannlig dominans, aggresjon og overgrep» (Øystein Holter). Diskusjonen er ikke død. Den lever i Nettverkets nyhetsblad, i avisspaltene og blandt debatantene. Og den vil nok dukke opp igjen på senere arrangement ved Nettverk for Mannsforskning og her ved Senteret.

Et annet tema på nettverkets dagsseminar

har vært prosjektet *Menns livssammenheng*, som er basert på 23 dybdeintervjuer med menn. Øystein Holter og Helene Aarseth innleder om prosjektet. De fokuserer på tre emner:

1. Den analytiske rammen - tanken om en utvikling fra «maskulinat» til «androgynat»,
2. Karakteren av det mannlige relasjonsarbeidet og
3. Hva forstår vi- og forstår vi ikke- utfra psykodynamisk teori om gutters tidlige forhold til sine mødre.

Erfaringer fra andre prosjekter/hovedoppgaver om menn og omsorg ble trukket inn og skapte en fruktbar diskusjon. En diskusjon som fortsetter på konferansen *Fars lille Ole?* om menn og omsorg 19. og 20. november 1992 i Bergen. Siktemålet med konferansen er å skape ny forståelse av menns former for omsorg og utdype forståelsen av menn og mannlighet som tema for forskning. Konferansen som organiseres som work shops, samtalegrupper har tre innledere; Kari Wærness, Jørgen Lorentsen og Kjellaug Waage.

Om noen av BULLETTINES lesere ønsker mer informasjon om Nettverk for forskning om menn og hva de driver med kan de kontakte; Helene Aarseth eller Øystein Holter på AFL, tlf. 22 46 16 70 eller Elisabet Rør på Senter for kvinneforskning.

Ressurshusholdning og energi på kvinners vilkår

EVA MUNK-MADSEN

Det nordiske nettverket som sprang ut av den nordiske forskerkonferansen om kvinner, miljø og utvikling, som ble holdt i Oslo 1990 lever stadig. Etter en vellykket workshop i februar i år på Nordplan i Stockholm planlegges nå enda en workshop i 1993. I april eller september, alt etter hva som passer for eksterne forelesere, vil nettverket igjen møtes på Nordplan.

Senteret er med i den praktiske og faglige planlegging av nettverkets aktiviteter. Om Norfa fortsetter sin økonomiske støtte, er det meningen å arrangere et forskerkurs i 1994 foruten en workshop i forbindelse med Nordisk Forum som skal avholdes i Åbo samme sommer.

Vi forsøker å forene økologiske og feministiske perspektiver gjennom et tverrfaglig samarbeid. De fleste av deltakerne hittil har hatt basis i problemstillinger fra industrisamfunnet. Foruten forskere er det også deltakere med erfaring fra kvinneprosjekter med økologisk profil.

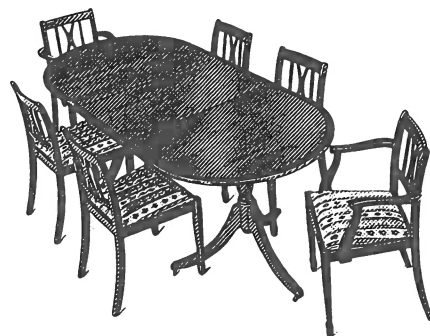
På den neste workshopen er det meningen å diskutere nettverksparaplyens grunn-

begreper: På kvinners vilkår? Ressurshusholdning? Bærekraftig kunnskap? Det blir invitert en foreleser fra Sør og vi vil forsøke å diskutere vårt eget materiale i forhold til hennes perspektiv og se etter muligheten for å utvikle felles perspektiver med kvinner herfra. Vår gjest denne gangen blir sannsynligvis Bina Agarwal fra India, sist var det Maria Mies.

Dersom flere er interessert i å delta i nettverket, kan de henvende seg til Senteret for å komme på postliste over informasjon fra nettverket og evt. få tilsendt litteraturliste over de tekster nettverket har spredt. Vi er et nettverk for både rekrutter, seniorer og praktikere på feltet.

TAKK FOR MEG!

I gaten bortenfor gaten bortenfor gaten til Universitetet på Blindern,
i huset bortenfor huset bortenfor huset til Adamstuen trikkeholdeplass,
i etasjen over etasjen over etasjen for Senterets bibliotek,
ved trappen over trappen over trappen ved Senterets spisekrok,
ved pulten innenfor pulten innenfor pulten på Senterets loft,
ved Mac'en ved siden av Mac'en
ved siden av IBM'ens i Senterets nettverk,
satt en hovedfagsstudent i sosiologi,
ved siden av en hovedfagsstudent i pedagogikk,
ved siden av en hovedfagsstudent i psykologi
og skrev sin hovedfagssoppgave:
Å VÆRE I OMSTENDIGHETER...
fra våren 91 til høsten 92,
og trivdes godt,
for ikke å si bedre,
for ikke å si best med det.
TUSEN TAKK
FRA SIDSEL PLATOU AARSETH

VIKARIAT KONTORSEKRETÆR 10 MÅNEDER

Vår kontorsekretær venter barn i mars. Det er derfor ledig et 10 måneders vikariat ved Senter for kvinneforskning fra rundt 1. februar 1993. Det er en variert kontorstilling med sentralbordtjeneste, kopiering, arkivering og arbeid med Macintosh datamaskin. Sekretæren har også ansvar for innkjøp, ordner med utsendinger av informasjonsmateriale og hjelper å forberede og avvikle arrangementer.

Senteret er et hyggelig, aktivt og levende tverrfaglig miljø med mye besøk fra inn- og utland. Til daglig er vi 7 vitenskapelig og administrativt tilsatte, herav 3 på full tid. I tillegg har vi kontorplass til hovedfagsstudenter og forskere.

Søkere bør ha god allmennutdanning og/eller omfattende kontorpraksis. Det er også en fordel med kjennskap til tekstbehandling-, regneark- og/eller databaseprogrammer. Vi ønsker en person som kan arbeide selvstendig og nøyaktig, og det legges stor vekt på samarbeidsevner.

Lønnplassering/innplassering på lønnsstigen, lønnstrinn 6-12, er avhengig av tjenesteansiennitet. Fra bruttolønnen trekkes to prosent innskudd til Statens Pensjonskasse. Søknadsfrist 8. januar 1993.

Nærmere opplysninger om stillingen kan rettes til daglig leder Fride Eeg-Henriksen eller kontorsekretær Helle P. Granum tlf. 02 854370 eller 569280. Søknaden sendes til:

Senter for kvinneforskning, Postboks 1040, Blindern, 0315 OSLO.

Kjønn og samfunn

Semesteremne kjønn og samfunn skal gi en innsikt i betydningen av kjønn som organiserende prinsipp i samfunnet. Det dreier seg om institusjoner og normer på samfunnsplan, om fordeling av goder og byrder såvel som samhandling og relasjonsproblematikk på lavere nivåer og konsekvenser av kjønnsmessig organisering for det enkelte individ. Det er et tverrfaglig anlagt studium som søker å integrere bidrag fra alle de samfunnsvitenskapelige fag innenfor en helhetlig ramme. Undervisning gis hvewrt vårsemester. Første gang 18. januar. Koordinator er Berit Ås, Psykologisk institutt tlf. 22 85 52 33. Treffetid torsdag 11.00-12.00. Direkte innvalg 228+linjenummer.

C

C-post
Returadresse:
Senter for kvinneforskning
Universitetet i Oslo
Postboks 1040 Blindern
0315 OSLO

Kronerulling

Senteret er avhengig av eksterne inntekter for å kunne gi ut dette bladet. Men vi har ikke kapasitet til å administrere abonnementsordning. På forhånd takk for at du frivillig betaler et beløp som ledd i vår permanente kronerulling - 50 kroner eller mer pr. år mottas med glede!

- ☐ Jeg tegner abonnement på BULLETINE / melder adresseforandring
- ☐ Abonnement på Senterets Arbeidsnotater. 8 nr. 1991 kr. 200,-
- ☐ Abonnement på Senterets Arbeidsnotater. 1992 kr. 200,-
- Nyheter:**
- ☐ Kropp og kvinnelighet. Rapport fra et seminar. Arbeidsnotat 4/92 kr. 75.-
- ☐ Kvinner i film, TV og reklame. Rapport fra et seminar. Arbeidsnotat 5/92 kr. 75.-

Jeg ønsker tilsendt følgende materiale gratis:

Prosjekt og kompetanseoversikt. Senter for kvinneforskning.

☐ Høst 1992 ☐ Vår 1993

- ☐ Veiet og funnet for lett - og for tung. Kjønn og vitenskapelig bedømmelse. Arbeidsnotat 1/91.
- ☐ Kvinner, miljø og utvikling. Rapport fra en nordisk forskerkonferanse. Arbeidsnotat 3/91.
- ☐ Alma Maters døtre, (brosjyre om en vandreutstilling som lånes ut).
- ☐ Women's Studies and Research on Women in the Nordic Countries. Eng. katalog.
- ☐ Annual report 1992
- ☐ Årsrapport 1992
- ☐ Jeg ønsker tilsendt liste over aktuelle publikasjoner utgitt av Senteret

Rapporter om kvinner og EF kan bestilles ved Senteret. Se publikasjonslisten.

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

Sendes til: Senter for kvinneforskning, Boks 1040 Blindern, 0315 OSLO

Redaksjon

BULLETINE utgis av:
Senter for kvinneforskning
Universitetet i Oslo

Redaktør:
Fride Eeg-Henriksen
Redaksjonssekretær:
Nina Heilmann

Postadresse:
*Boks 1040, Blindern,
0315 OSLO*

Besøksadresse:
*Ullevålsveien 105
tlf. 22 85 43 70/71
22 56 92 80 fra 28/1
Telefax: 22 85 66 01
Redaksjonen avsluttet
16. november 1992*

Layout/III.: *Jet-Z*
Desktop: *Redaksjonen*
Trykk: *HippoTrykk A/S*
100% resirkulert papir
ISSN 0802-0027